

Eduskunta
Hallintovaliokunta
00102 Eduskunta

Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry:n lausunto lakiesitykseen yksityisistä turvallisuuspalveluista (HE 22/2014 vp)

Kiitämme mahdollisuudesta tulla kuultavaksi turvasuojausalalle tärkeässä lakiuudistuksessa.

Yleiskannanotot

Kannatamme turvasuojaustoiminnan säätämistä luvanvaraiseksi elinkeinoksi lakiesityksen mukaisilla perusteilla. Luvanvaraisen elinkeinotoiminnan piiriä tulee laajentaa kameravalvontatöihin ja turvasuojauksen suunnittelutöihin. Luvanvaraisen elinkeinotoiminnan piiriä tulee rajata paikallisesti toimivien järjestelmien töiden ja kaapelointitöiden osalta.

Elinkeinolupaa tulee edellyttää yksinomaan siltä elinkeinonharjoittajalta, joka todellisuudessa suorittaa turvasuojaustehtävää, riippumatta tilaajasta.

Vastaavalta hoitajalta edellytettävä turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinto ei sovellu turvasuojausalalle. Vastaavalle hoitajalle ei tule esittää koulutusvaatimusta, vaan rinnastaa sen osalta pitkäaikainen kokemus erikoisammattitutkintoon. Vaihtoehtoisesti hänen on läpäistävä viranomaisen yksilöimät kriteerit täyttävä kirjallinen tutkinto.

Elinkeinolupa

60 §:ssä esitetään hyväksymistä edellyttäviä lukitus-, murtoilmaisu- ja kulunvalvontajärjestelmien asennus-, korjaus ja muutostehtäviä käsittävän turvasuojaustoiminnan muuttamista luvanvaraiseksi elinkeinotoiminnaksi.

Nämä vaatimukset ovat hyväksyttäviä, mikäli lakiin tehdään seuraavat täsmennykset:

2 §:n 1 momentin 15 kohta (täsmennyksesitykset alleviivattu):
Hyväksymistä edellyttävällä turvasuojaustehtävällä tarkoitetaan sähköisten ja mekaanisten lukitusjärjestelmien, murtohälytysjärjestelmien, kameravalvontajärjestelmien ja kulunvalvontajärjestelmien suunnittelemista, asentamista, korjaamista ja muuttamista. Paikallisesti toimivien sähköisten valvontajärjestelmien työt sekä kaapelointi-, ilmaisिन- ja lukija-asennukset eivät edellytä hyväksymistä.

Perustelut:

- Kameravalvontajärjestelmien turvasuojaustehtävät ovat luonteeltaan samankaltaisia kuin esitetyt turvasuojaustehtävät.

- Kameravalvonnalla on keskeinen merkitys loppuasiakkaan turvallisuusjärjestelyissä.
- Suunnittelun tulee olla hyväksymistä edellytettävää aina kun urakointikin on, koska suunnittelija ja urakoitsija saavat käyttöönsä vastaavat luottamukselliset tiedot asiakkaidensa turvallisuusjärjestelyistä.
- Paikallisesti toimivien järjestelmien, joita ei liitetä esimerkiksi hälytyskeskukseen, luvanvaraisuutta on järkevä rajata, jotta
  - o viranomaisen resurssitarve ei paisu kohtuuttoman suureksi
  - o lupamäärä säilyy hallittavana (kuluttajarajapinnassa toimii nyt arviolta 2000 sähköurakoitsijaa)
  - o luvanvaraisten yritysten valvonta säilyy toimivana
  - o lupa- ja vastuuhenkilökulut eivät heijastu liikaa kuluttajahintoihin
  - o kynnys elinkeinotoimintaan pääsyyn ei nouse liikaa
  - o logiikka on sama kuin paloilmoitintöissä (paikallisten järjestelmien työt eivät sääntelyn alaisia)
- Kaapelointi- ilmais- ja lukija-asennukset ilman lupaa. Keskuslaite-, ohjelmointi- ja käyttöönototyöt olisivat luvanvaraisia.
  - o työmaahoidollisesti toimivaksi todettu malli
  - o salassapitovaatimuksen on syytä koskea myös luvanvaraisuuden ulkopuolisten töiden suorittajien hallussa olevien luottamuksellisten tietojen käsittelyä, turvajärjestelmädokumenttien käsittely ja hallinta työmaalla, loppupiirustukset jne.
  - o salassapidon laiminlyönnin seuraukset voisi määritellä laissa nykyistä tarkemmin
  - o on linjassa paloilmoitintöiden luvanvaraisuuden kanssa

Perustelut sille, että elinkeinolupaa tulee edellyttää yksinomaan siltä elinkeinonharjoittajalta, joka todellisuudessa suorittaa turvasuojaustehtävää:

- Käytännössä työt on usein pilkottu osaurakoihin osaamisen perusteella. Elinkeinolupaa tulee edellyttää turvasuojaustehtävää suorittavalta elinkeinonharjoittajalta eikä esimerkiksi tämän tilaajana toimivalta pääurakoitsijalta.

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen

74 §:n ja 77 §:n mukaan turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalla on oltava palveluksessaan vastaava hoitaja, joka on hyväksytysti suorittanut sisäministeriön asetuksella säädetty vaatimukset täyttävän ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisen turvallisuusvalvojan tai sitä vastaavan erikoisammattitutkinnon (vastaavan hoitajan koulutus).

Lakiesityksen perusteluissa ei ole mainittu, mitä vastaavalla erikoisammattitutkinnolla tarkoitetaan. Koska vastaavaa erikoisammattitutkintoa ei ole, lakiesitys edellyttää käytännössä turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinnon suorittamista myös yksinomaan turvasuojaustoimintaa luvanvaraisesti harjoittavan yrityksen vastaavalta hoitajalta.

Turvasuojaustoimintaa elinkeinonaan harjoittavien tulee tietää jo lakiesityksen perusteella, mitä vaatimuksia laki asettaa turvasuojaustoiminnan vastaavalle hoitajalle. Lakiesitys tunnistaa selkeänä tutkintovaatimuksena vain turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinnon, joka ei sellaisenaan sovellu turvasuojausalalle.

Emme hyväksy sitä, että turvasuojausliikkeen vastaavaksi hoitajaksi hakevan tulisi tutkinnossa osoittaa hallitsevansa myös vartiointi- ja järjestyksenvalvontatoiminnan lainsäädäntö ja erityispiirteet. Lakiesityksessä ehdotettu vaatimus on elinkeinonharjoittajille kohtuuton. Pidämme tärkeänä, että turvasuojaustoimintaa harjoittavan liikkeen vastaavalta hoitajalta vaadittava tutkinto soveltuu turvasuojausalalle.

Esitämme, että

- riittävän pitkä alan kokemus rinnastetaan turvasuojausliikkeen vastaavalta hoitajalta vaadittavaan tutkintoon. Riittävän kokemuksen voi osoittaa esimerkiksi TU -asiantuntijasertifikaatilla tai muulla vastaavalla pätevyystodistuksella.
- vastaavalta hoitajalta, jolla ei riittävää alan kokemusta ole, edellytettävä tutkinto rajataan sen toimialan lainsäädäntöön, jolla vastuuhenkilö ja hänen työnantajansa toimivat.
- vaadittava näyttötutkinto voidaan korvata vaihtoehtoisesti myös vastaavien asiasisältöjen hyväksytyinä suorituksina osana muuta tutkintoa, esim. osana sähkö- ja tietoliikennealan ammattikorkeakoulututkintoa.
- nykyisten turvasuojausliikkeiden vastuuhenkilöt saavat hyväksynnän vastaaviksi hoitajiksi, kunnes tarkemmat asetustasoiset säädökset tutkintovaatimuksista valmistuvat ja alan yrittäjät ehtivät varautua niiden voimaantumiseen.
- laki sallii uuden turvasuojaustutkinnon kehittämisen ja viranomaishyväksynnän nykyisen vapaaehtoisen rikosilmoitintutkinnon pohjalta, laajentamalla sitä lukitus-, kulunvalvonta- ja kameravalvontaosioilla.
- laki sallii sen, että näyttötutkintoon valmentavaa koulutusta voivat järjestää markkinaehtoisesti myös muut kuin viranomaisen hyväksymät oppilaitokset, esim. Turva-alan yrittäjät ry ja sen kanssa 16 vuotta koulutusyhteistyötä harjoittanut Sähköinfo Oy.
- lakiesityksen 77 § ja tarvittavat muut kohdat korjataan edellä esitettyjen periaatteiden mukaisiksi.

Turvasuojaajakortti

Lakiesitys edellyttää, että turvasuojaajakorttiin on merkittävä tiedot henkilön veronumerosta ja työnantajasta. Lakiesityksen 65 §:n osalta jää kuitenkin epäselväksi, tuleeko turvasuojaajakorttia hakevan henkilön työnantajalla olla turvallisuusalan elinkeinolupa vai ei. Asia ei saisi jäädä tulkinnanvaraiseksi.

Ystävällisin terveisin

Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry

Olli-Heikki Kyllönen
toimitusjohtaja